

LULUCF

Keskkonnaministeerium

Metsaosakond

21.05.2018

Merje Lesta

merje.lesa@envir.ee

LULUCF ja Pariisi kliimakokkulepe (PA)

- LULUCF – maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus
- PA – Pariisi kliimakokkulepe (2015 detsembris, 195 riiki)
 - PA eesmärk hoida maakera keskmine temperatuuri tõus alla 2 kraadi C.
 - EL liikmesriigid on lubanud ühiselt eesmärgi täitmiseks vähendada EL-is 2030. aastaks heitkoguseid 40% võrra võrreldes aastaga 1990.
- EL eesmärgi täitmisele kaasaaitamiseks võetakse alates aastast 2021 ka LULUCF valdkonnast tekkivad inimtekkelised süsinikubilansi muutused süsteemis arvesse.
- 2016 suvel esitas Euroopa Komisjon määruse eelnõu, mis mh sisaldab LULUCF arvestusreegleid PA eesmärkide saavutamiseks.

LULUCF määrus 2021-2030

- LULUCF määrus hakkab kehtima juuni keskel 2018.
- **Kehtivus:** 2021-2030 (jagatud 2021-2025 ja 2026-2030 alamperioodiks).
- **Arvestuskategooriad:** metsastatud maa, raadatud maa, majandatav põllumaa, majandatav rohumaa, majandatav metsamaa, puittooted. Aastast 2026 ka majandatav märgala.
- **Arvestuskategooriate süsiniku talletajad:** maapealne biomass, maa-alune biomass, metsavaris, lagupuit, mulla orgaaniline süsinik. Puittooted (metsastatud maa ja majandatava metsamaa arvestuskategooriates).
- **Kohustus:** paindlikkusmeetmeid silmas pidades tagab liikmesriik, et kohustusperioodi jooksul ei ületa arvestuskategooriate summana heide sidumist (no-debit rule).

LULUCF 2021-2030 arvestusreeglid

- LULUCF arvestuse põhimõte – süsiniku sidumine ja heide peavad olema **(vähemalt) tasakaalus**.

- **Metsastatud maa ja raadatud maa arvestus.**

Metsa kindlaksmääramiseks LR-I erinevad parameetrid

Eestil: pindala 0,5 ha, võrastiku liitus 30%, puude kõrgus 2 m

- **Majandatava põllumaa, rohumaa ja märgala arvestus**

Baasajavahemik 2005-2009

2021-2025 ja 2026-2030 heide ja sidumine – 5 x (2005-2009 keskmise heide ja sidumine)

- **Majandatava metsamaa arvestus**

2021-2025 ja 2026-2030 heide ja sidumine – 5 x (metsa heitkoguse võrdlustase)

Metsa heitkoguse võrdlustase – FRL (Forest Reference Level)

LR-d esitavad komisjonile **riikliku metsanduse arvestuskava sh kavandatud FRL-i** 31.12.2018 perioodiks 2021-2025 ja 30.06.2023 perioodiks 2026-2030.

LULUCF 2021-2030 arvestusreeglid

FRL põhineb ajavahemikul **2000-2009** dokumenteeritud säästva metsamajandamise tava jätkumisel, võttes arvesse metsade vanusega seotud dünaamilisi karakteristikuid, kasutades parimaid kättesaadavaid andmeid.

Komisjon konsulteerides LR ekspertidega teeb metsanduse arvestuskavadele **tehnilise hindamise** ning avaldab kokkuvõtte tehtud tööst.

Vajadusel, tuginedes tehnilisele hindamisele ja soovitudele esitab LR läbivaadatud FRL-i komisjonile 31.12.2019 (2021-2025) ja 30.06.2024 (2026-2030).

Vastavalt arvestusperioodidele võtab komisjon vastu delegeeritud õigusaktid FRL seadmiseks 31.10.2020 ja 30.04.2025.

- **Puittoodete arvestus ja looduslike häiringute arvestus**

Arvestuskategooriatena lähevad arvesse paber, puitplaadid, saetud puit.

Arvestusperioodide lõpus võib LR jätta metsastatud maa ja majandatava metsamaa arvestusest välja teatud määral KHG heitkoguseid, mille allikaks on looduslikud häiringud.

LULUCF 2021-2030 arvestuse paindlikkusmeetmed

- **Üldised paindlikkusmeetmed**

1) Kui koguheide ületab kogusidumist, võib LR ESR määruse alusel aastaks eraldatud heitkogustest selle osa katta.

2) Kui kogusidumine ületab koguheidet võib LR selle teistele LR-le loovutada.

3) Kui kogusidumine ületab koguheidet võib LR ülejääva osa kanda üle järgmisesse perioodi (2026-2030).

- **Majandatava metsamaa paindlikkusmeetmed**

Majandatavast metsamaast tuleneva heite võib LR kompenseerida, kui:

1) LR esitab meetmed, et tagada metsade neeldajate ja talletajate säilimine või tõhustamine;

2) kompenseerimise ajavahemikul ei ületa EL koguheide kogusidumist.

Kompenseerida saab vaid neeldajaid, mis on arvestatud heitena võrreldes FRL-iga.

Kompenseerida saab vaid määruse lisas VII toodud maksimaalse suuruseni (-9,8 mln t CO₂ ekv 10 aasta peale).

LULUCF 2021-2030 metsanduse arvestuskava

Kriteeriumid ja suunised metsanduse arvestuskava sh FRL määramiseks

LULUCF määruse Lisa IV

Lisa IV A osa

Seab kriteeriumid ja suunised metsa võrdlustaseme (FRL) määramiseks

Lisa IV B osa

Seab riikliku metsanduse arvestuskava elemendid

- Keskkonnaagentuur (KAUR) töötab hetkel välja perioodiks 2021-2025 võrdlustaseme (FRL) numbrit
- Euroopa Komisjon koostöös konsultandiga (IIASA) sh LR-ga konsulteerides töötab välja FRL määramise juhiseid, mille kasutamine pole LR-le kohustuslik, kuid mis võib olla heaks baasiks. Juhiseid tutvustatakse **3. juulil 2018**.
- Keskkonnaministeeriumi Metsaosakond paneb kokku metsanduse arvestuskava 2018 teises pooles, kui KAUR on võrdlustaseme määramisega seotud andmed ja teabe edastanud.

Täna!

Merje Lesta

merje.lesta@envir.ee